

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassóban, Nagy- s Czérna-utoza sarkán
Papp Ferencz butoraktára fölött,
hol a szerkesztő hétköznapiakon délelőtt
9—11 óra között,
és Bolonya, mester-utoza 325. sz. alatt,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Nagy-küküllőmegyei érdeklő közlemények
Horváth László
társzerkesztőhöz Segesvárra küldendők,
a kis-küküllőmegyei érdeklő közlemények
Gyöngyösi István
társzerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben hához hordva vagy vidékre pos-
tán megküldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr,
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.
HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye
5 kr. (1—10 sor 50 kr, Nagyobb és több-
szöri hirdetéseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetmény után külön 30
kr. bélyegdíj fizetendő.
Nyilttéri közlemény sora 10 kr.
Hirdetések és Nyiltt-ér előre fizetendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágotai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapestén: Lang László, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelt Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

3-ik szám.

Brassó, Szombat, január 5-én.

V. évfolyam 1889.

Előfizetési felhívás

„BRASSÓ”

politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap

V-ik évfolyamára.

Lapunk 1889. január hó elsejével ötödik évfo-
lyamába lépven, ezennel új előfizetést hirdetünk. —
Tisztelt előfizetőinket kérjük tisztelettel: szíveskedjen-
nek előfizetéseiket megújítani, minthogy lapot csak úgy
küldhetünk, ha az előfizetési díjak rendesen bekül-
detnek.

A hazafias ügy iránti tekintetből kérjük lapunk
szíves terjesztését.

Előfizetési árak:

Egész évre (január—december) 7 frt — kr.

Félévre (január—június) . . . 3 „ 50 „

Negyedévre (január—március) 1 „ 80 „

Külföldre egész évre . . . 20 frank.

Az előfizetése legcélszerűbben postautalván-
nyal küldendők a „Brassó” kiadóhivatalába.

Kivánatra bárkinek mutatóvány-számmal készsége-
sen szolgálunk. Gyűjtőknek 6 egyszerre beküldött elő-
fizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Mint eddig, — úgy ezentul sem fogunk kimélni
semmi anyagi áldozatot, csak kérjük a t. közönség b.
tömeges előfizetését, mit remél

a „BRASSÓ” szerkesztősége és kiadóhivatala.

S z e r b i a.

Budapest, 1889. január 3.

(Sz.) Milán király ismét ura a helyzetnek
Szerbiában. A radikálisok úgy, mint a szabad-
elvűek s haladó-pártiak teljesen meghajoltak a
király akarata előtt s megszavazták óriási több-
séggel az új alkotmányt.

Az a csekély töredék, mely ellene szava-
vazott, nem jöhet tekintetbe, mert elvégre oly
nagy többséggel szemben elenyészően csekély.

Szerbiának tehát új alkotmánya van, Mi-
lán király adta neki. Feláldozta királyi jogai-
nak egy részét, hogy népének adhassa azokat.
— Eleintén félni lehetett tőle, hogy a szerb
nép az odanyújtott ujj helyett az egész kezét
fogja akarni. Nem úgy történt, Szerbia nagy
dicsőségére. A nép belátta, hogy királyja csak
javát akarja; megelégedett tehát azzal, a mit
kapott, s ezzel azt dokumentálta, hogy a sza-
badaságra, alkotmányra eléggé érett.

Azok után a küzdelmek után, a melyek-
kel Szerbiának története az utóbbi években
telve volt; abban az országban, a hol annyira
erős a hajlandóság a személyes érdeket föléje
állítani a közérdeknek; olyan időben, midőn a
pártviszonyok bomlása folytán gyorsan válto-
gattak egymást a legellentétebb irányu kor-
mányok, — ki merte volna gyanítani, hogy
ilyen sémán menjen végbe az alkotmány meg-
reformálása? Lázadásra, forradalomra, a király
lemondására hajlandóbbak voltak rá gondolni
az emberek, mint hinni azt, hogy az egész
nemzet egyesüljön az új alkotmány megterem-
tésére; folytonosan emlegették a nehezen ve-
zethető nagy szkupstina összehívásának vesze-
delmét — és ime, az készségesen meghajol
Milán király előtt és lelkesedéssel elfogadja a
javaslatot.

„Azt akarom, — mondá Milán király okt.
25-iki proklamációjában, a melylyel az alkot-
mányreformot jelzé, — hogy Szerbia alkot-
mánya nem egy párt, hanem az egész nemzet
és az egész haza alkotmánya legyen.” Így is
történt; és hogy így történt, hogy a korszak-
alkotó mű megszületett minden katasztrófa és
veszedelem nélkül, a nemzet és a király egyet-
értésének segítségével és a nemzet lelkesedése
közepette — azt őszinte örömmel hallják Szer-
bia barátai.

Most következik a munka második, azon-
ban nem kevésbé nehéz része: az új alkot-
mány átültetése az életbe. Szerbiának nagy
szüksége lesz királyja bölcs vezetésére, a míg
az intézmények az új alkotmány szellemében
át nem alakíttatnak. Hanem az előjelek erre
nézve is elég kedvezőek. Maga az a momen-
tum, hogy az alkotmány megreformálása nyu-
godtan végbemehetett, tanúságot tesz a szerb
nép hazafisága és politikai érettsége mellett, a
mely reményt nyújt, hogy a további esemé-
nyek sem fognak Szerbiára nézve vészthozó
alakot ölteni, és eklátásul megegyeztetni azokat,
a kik az utóbbi hetek alatt szinte biztosra jó-
solgatták az állami rend teljes megbomlását
Szerbiában.

A Christics-kabinet, úgy látszik, megma-
rad helyén, mindaddig, a míg az új alkotmány
alapján a rendes országgyűlés össze nem ül,
és ennek választásait vezetni fogja épen olyan

biztos kézzel, a mint vezette a választásokat a
nagy szkupstina részére. Hogy azután kinek a
kezébe kerül a kormányrúd, az attól függ,
melyik párt jut többségre a legközelebbi vá-
lasztásoknál. Valószínűleg a radikálisok. És
akkor reájuk fog nehezedni a felelősségteljes
misszió, realizálni az ő buzgó közreműködésük-
kel létrehozott alkotmányt. Vezérek: Gruics
és Pausanovics, az utóbbi két hónap alatt egé-
szen korrektül viselték magukat, a mi alapot
nyújt ahhoz a föltevéshez, hogy jövőre sem
fognak engedni azoknak a destruktív törekvé-
seknek, melyeket a Tajsics és a Kasics frak-
ciója képvisel.

A külpolitikában minő irányt követne ez
a kabinet, azt már tudjuk abból az időből, a
mikor Gruics miniszterelnök volt. Belgrádi hi-
rek szerint legujabban is történt megállapodás
Milán király és a radikálisok között a külpo-
litikát illetőleg, aképen, hogy ezen a téren tel-
jesen elfogadják a Milán király által inaugurált
szerb nemzeti irányzatot.

Meglehet, talán Risztics szintén tagja lesz
az alkotmány életbeléptetésére hivatott kor-
mánynak. Erre a föltevésre az szolgálhat főleg
indokul, hogy Risztics kiválóan nagy szerepet
játszott az alkotmány-revizio munkájában, és
sokan az ő buzgólkodásának érdemül róják
föl, hogy a radikálisok olyan impozáns több-
séggel megszavazták az alkotmány-javaslatot.
— Az utolsó választások eredményét tekintve,
a haladó-pártnak van legkevesebb kilátása a
többségre, a mit csak sajnálni lehet, mert Ga-
rasanin közreműködésének Szerbia bizonyosan
nagy hasznát venné az új alkotmány életbe-
léptetésénél.

Ime tehát itt állunk a befejezett nagy mű
előtt. Szerbia lelkesedés árában uszik és ra-
jongással tömörül királyja körül, a ki megva-
lósítja régi óhaját.

Milán király büszkén és megelégedetten
tekinthet művére, a mely megszilárdítja trón-
ját és öregbíti népszerűségét. Szerbia az Obre-
novicsoknak köszöni fölszabadulását a török
járom alól, függetlenségét, fölemeltetését ki-
rályassággá és most a legszelesebb körü politi-
kai szabadságot is.

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Cyprián.

— Eredeti novella. —

Gárdonyi Gézáról.

(Folytatás.)

Vége felugrott az ifju tüzet lobbantott, paraszat
szított a kandallóban; aztán felhuzta könyökig a ru-
hája ujját, meztelen tenyerét rányomta az izzó szénre,
s üdvözült mosolylyal nézett a Krisztus arcára.

* * *

Jer, részegülünk meg a szerelemtől,
míg föl nem kél a nap ujra.
Példab. VII. 18.

Cyprián e naptól fogva nem ment ki soha. Az
öreg Benedek sem hívta; tudta, hogy börtönébe zár-
kózza maradhat az ifju szabad.

És Cyprián a csendes ezellában jól érezte ma-
gát s boldog vala, mert semmi sem képes oly bol-
doggá tenni az embert, mint az ima. Ez a boldogság
előleg a mennyből, az oda vágyónak.

Arcza a szobalégtől egészen fehér lett, olyan fe-
hér, mint egy márvány-szoboré, csak méla fekete sze-
mei mutatták, hogy élet van az arcban. Mikor mi-
sézni ment, a hivek előtt úgy rémlett, mintha égből
szállott szent lebegne az oltár előtt.

Egy napon a czellának ajtaján bezörgetett a sek-
restyés fráter.

— Gyónók jöttek, atyám; neked akarnak gyónni.
Cyprián ment. Kezeit elkapták a gyónók s ajka-
ikhoz vonták. Ő nem tekintett egyikre sem. Feltette
a stólat, aztán leült a sekrestyében levő gyóntatószékbe,
ott elfölte arcát a stólaival, hogy a bűnös ne féljen
tekintetétől, vajjon szabadon, mintha a láthatatlan Is-
tennek gyónná bűneit.

Valami hatan lehettek a gyónók. Sorra mentek
be kor szerint. Cyprián meghallgatta, föloldotta és vi-
gasztalta őket. — Türelmes, szent munka!

Mikor a batodik belépett, Cypriánnak ajka még
az előtte gyóntra rebegett imát: de mikor az utolsó
gyónó suttogása megkezdődött, az ima elhalt ajkain,
arcából az utolsó csepp vér is szívéhez futott, s ő
hátrahanyatlott erőtellenül, mint a szélütött.

Ki volt a gyónó?

Démona volt, — szabadulni nem tudott tőle!

A nő ajkai szakgatott szavakat rebegett:

— Bűnös vagyok . . . ide jöttem, atyám . . . mert

te jó vagy, te szent vagy . . . te megvigasztalsz. . .
Oh, páter Cyprián, az én lelkemet szörnyű bűn ki-
nozza . . . de nem az én hibám . . . beleestem . . .
rám jött a betegség . . . véletlenül, váratlanul . . .
mint másodvirágra az őszi dér. . . Oh! . . . elmond-
jam-e? . . . Ugy félek tőled, mint az Istentől!

Cyprián némán, mozdulatlanul ült ott; arcza hi-
deg volt és fehér, mint a hó.

A nő ajkán mintha láng jött volna, szenvedély-
lyel folytatá gyónását:

— Halljad tehát, halljad a sziveddel . . . a sze-
relem tüze éget . . . szeretek. Tudod-e . . . egy pa-
pot szeretek. . . Te szent pap! te égi szép alak!
Cyprián, téged szeretek én!

Cyprián halotthalványan emelkedett fel ülőhe-
lyéről.

— Asszonyom! — mondá hideg, tompa hangon,
— ez az Isten háza!

S elindult, hogy ott hagyja a térdelőt. De ez
megragadta a kezét, s a sziv őrzőgő lázával kiáltá:

— Én csak téged látlak, Cyprián! te vagy az én
Istenem, mindenem! . . . Miért tagadod, hogy te is
szeretsz? Arczod, szemed nem árulja el, de reszkető
kezeiden végig fut szivednek forró vére s egyszerre
lűktet az enyémmel. . . Ne tagadd, ne tagadd! Te
szeretsz engemet!

— Pap vagyok, csak Istent szerethetek! válaszolt
még hidegebben Cyprián, s égett tenyerének sebei kin-
nal nyilalták át idegeit, midőn a nő azokat megfogta.

A nő elbocsátá most Cyprián kezeit s könyö-
rögve szemrehányó megindító hangon felelé:

— Oh, Cyprián! hát nincs vigaszod a bűnös
számára? Te, az irgalom Istenének papja, remény nél-
kül taszítasz pokolba?

(Folytatás következik.)

Brassó, jan. 4. (A dunai flottilla.) A »Fremdenblatt« illetékes köröriéből vett értesülés alapján kijelenti, hogy ott a dunai flottillát illetőleg mit sem tudnak arról, mintha ezen theoretikailag gyakran megbeszélte kérdésben memorandum készült volna a tengerészeti szakosztályban, avagy Bukarestben diplomáciai úton ez ügyben lépések történtek. E szerint sincs arról, hogy a kormánykörök a dunai flottillát és a szükséges telepeket illetőleg, hitelköveteléssel fognak a legközelebbi delegáció elé lépni.

Brassó, jan. 4. (Államelőleg szükséglet, január 1-én.) A január hó 1-én lejáró részvény- és kötvényszelvények és kisorsolt kötvények beváltására az alább megnevezett állami biztosítást élvező vasutaknak a következő összegek utalványoztattak:

	1889.	1888.
arad-temesvári vasutak	12,700 frt	11,500 frt
kassa-oderbergi	195,000 „	523,000 „
m.-északkeleti	429,000 „	809,400 „
m.-nyűgati	269,400 „	242,800 „
m.-gácsországi	204,800 „	155,400 „

összesen: 1.110,900 frt 1.742,100 frt

ezüstben és bankjegyben, s ezen felül: kassa-oderbergi vasutnak 177,993 frt 85 kr. 177,768 frt 85 kr. aranyban. E szerint tehát a jelenlegi utalványozás 631,200 frttal ezüstben illetve bankjegyben kedvezőbb, ellenben a kassa-oderberginél 225 frttal aranyban kedvezőtlenebb. — Kevessebb államelőleget ezüstben és bankjegyben — vett ugyanis az idén igénybe a kassa-oderbergi vasut 328,000 frttal, a m.-északkeleti vasut pedig 280,405 frttal, mely nagymérvű különbségek egyrészt a bevételek örvendetes emelkedésében, másrészt és főleg abban találják magyarázatukat, hogy e két vasut az idén beruházások czimén nem vesz igénybe előleget, mivel az 1888. évi XVII. t.-cz. alapján engedélyezett kölcsönből megfelelő alap áll mindegyiknek rendelkezésére. Ellenben többet vesznek igénybe az arad temesvári vasut 1200 frttal, a magyar-nyugoti vasut 26,605 frttal és a m.-gácsországi vasut 40,400 frttal. A pécs-bacsi vasut ugy az idén, mint az előző évben január 1 ére nem kért előleget.

Brassó, jan. 4. **(Az utalványozási jegyzékek szabályozása.)** A pénzügyminiszter valamennyi utalványozási joggal felruházott hatósághoz és hivatalhoz az utalványozási jegyzéknek az állami számvevőszéknek való pontos beküldése tárgyában körrendeletet bocsátott ki.

Külföldi szemle.

Brassó, 1889. jan. 4.

A »Standard« berlini értesülése szerint, a hármas szövetséghez tartozó uralkodók az új év alkalmából igen szívélyesen üdvözölték egymást. Ferencz József király sajátkezű levelet írt a német császárnak, melyben a jelenlegi nemzetközi helyzetre hivatkozva, abbéli reményének ad kifejezést, hogy az európai béke az 1889. évben is fentartható lesz.

Tisza miniszterelnök újvi beszédének különösen azon részét, mely a külpolitikai helyzetre vonatkozik, osztatlan tetszéssel fogadták a bécsi lapok. A magyar miniszterelnök az új évre is bekés perspektívát nyújtott — így szólnak — s megnyugtató, teszik hozzá,

hogy ez oly illetékes oldaldalról történt. A Róma és Berlin felől jövő békés reménykedések, folytatják, megerősítést nyernek Tisza nyilatkozatai által — és megfordítva. A »Freundenblatt« azt jegyzi meg, hogy »Tisza Kálmán azt a gondolatot fejezte ki, mely az egész békés Európát eltölté.« Egy másik osztrák lap azt találja, hogy a magyar miniszterelnök ama kijelentésben, miszerint »nincs állam, a mely feltétlenül a háborút akarná,« nincs ugyan nagy vigasztalás, de már azt is megnyugvással és örömmel kell fogadni, ha illetékes körökben a békét legatöbb ezen évre biztosítottnak hiszik és tartják.

A békés remények megszilárdításához nem kis mértékben járulnak a berlini félhivatalosak hangja és jelentései is. Ezek szerint a birodalmi kormány nem fog katonai czelokra, nevezetesen a tábori tüzérség erősítésére a birodalmi gyűléstől előbb tervezett póthitelt kérni, a mi annyit jelent, hogy a német mérvadó katonai körök az orosz és franczia fegyverkezésekkel szemben is biznak a német hadsereg készütségében, a német diplomácia pedig bizik a béke fenntartásában.

As osztrák urakháza tagjaivá kinevezettek: Clam-Martinitz Richárd gróf titkos tanácsos, Isbary Rudolf, az alsó-ausztriai kereskedelmi kamara elnöke; Kinsky Keresztély gróf, az alsó ausztriai tartománygyűlés elnöke, Ledebur-Wicheln János gróf kamarás, Lenz Antal tr., prépost, Potocki Arthur gróf kamarás, Schmidt Frigyes báró, építész, Schneider Ferencz lovag, nyugalmazott miniszteri tanácsos, Sickel lovag udvari tanácsos, egyetemi tanár, Stremayer, a legfőbb ítélőszék másodelnöke, Thun-Hohenstein-Sardagna Ferencz gróf kamarás, tiroli nagybirtokos, Frankenstein Károly báró titkos tanácsos, követ.

Carnot köztársasági elnök újévkor a hatóságok és a diplomáciai kar tisztelegését fogadta. A nuntius a külhatalmak összes képviselői nevében kifejezést adott a jó kívánatoknak Franciaország iránt. Carnot köszönetet mondván a jó kívánatokért, hozzá tette, hogy Franciaország a kiállítás rendezése által a munka és a béke művét szándékozik megünnepelni és kifejezte azt az óhajtát, hogy az 1889. év mindenkire szerencsét és boldogságot hozzon. Ezután a diplomáciai kar Carnot neijénél tisztelegett.

Az orosz pénzügyminisztérium a varsó-bécsi-varsó-prombergi és varsó-terezsoli vasutak államosítását tervezi, a mit a kincstár az alapszabályok értelmében a nevezett vasutak részvényeinek kincstári utalványokkal való becserérése után eszközölhetne.

A szerb szkupstinának négy elfogott tagját Milán király parancsa következtében f. hó 2-án szabadon bocsátották. Mind a négyen a szkuptsina ülésben le is tették az esküt.

Bogicsevićs bécsi szerb követet visszahívják és helyébe Petronjevichet bizzák meg a bécsi követi állással.

Az olasz király Bruck báró osztrák-magyar nagykövetnek a Szent-Móricz-rend nagykeresztjét adományozta.

A szerbek s Oroszország.

A főhivatalos „P. C.” következő értesítést kapja Pétervárról:

A Szerbiában lejátszódó események alkalmával Oroszországban felmerült aggályok nagyrészt megszűntek, minthogy Milán király a győztes ellenzék iránt

előzékenynek mutatkozik s a Bécsből érkező hírekből látszik, hogy Ausztria-Magyarország Szerbia belügyeibe avatkozni nem szándékozik. Mindenesetre szem előtt kell tartani, hogy nem egyszer a legjobb s legbecsületesebb szándékokat megrendíti és meghiusítja az események folyása. Csak el kell képzelni az eshetőséget, hogy Milán királynak nem sikerül a győztes párttal megegyezésre jutnia s ha ez eshetőséget végső következményeig kísérik, még a nemzetközi bonyodalmak lehetőség és a béke veszélyeztetése is áll előttünk.

Nem kevésbé veszélyessé alakulhatna a helyzet ha Milán királyt megbuktatnák, vagy csak megkísérle nék is buktatását. Ez utóbbi okból általánosan óhaj tják Oroszországban, daczára az ellenszenvnek, mely Milán királylyal szemben uralkodik, hogy létre jöjjön a megegyezés a szerb király és eddigi ellenfelei közt még ha e megegyezés a győztes párt néhány prog rammpontjának feladásával járna is. Oroszországban még Milán királynak a trónról való önkéntes lemondását is aggasztó eseménynek tekintenén, úgy hogy az orosz politikai körök előtt most a legkívánatosabb nak látszik, hogy Milán király megmaradjon trónján.

Ebből természetesen nem következik az, hogy az orosz világ feladja általánosan ismert érzelmeit és felfogásait, melyek leginkább a szerb király elvált nejének Oroszországban történő fogadtatásában nyilvánulnak. Oroszországban semmi esetre sem akarják Milán király cselekedeteit — az általánosan elítélt cselekedeteket — szentesíteni, még az esetben sem, ha a szentesítést Milán király jelentékeny engedmények árán vásárolná meg. Oroszország egyszerűen csak a statusquo fenntartását akarja, a mi többre becsülendő az esetleges forradalom s háborús bonyodalmak viharánál; s különösen többre becsülendő akkor, ha oly viszonyokon alapul, melyek a radikálisok győzelméből fejlődtek.

Ha Ausztria-Magyarország hű marad programjához s nem avatkozik Szerbia belügyeibe, a fenyegető bonyodalmak felidezése — minthogy Oroszország nem fog Mian király ellen forradalmi mozgalmat előidézni — bizonytalan időre lesz elhalasztható.

Egyletek s társulatok.

E. M. K. E. Az Enke brassómegyei választmánya tegnap d. u. Koós Ferencz kir. tanácsos elnöklése alatt tartotta rendes havi ülését a kaszinó könyvtárhelyiségében, a tagok nagy részvéte mellett.

A tükár jelentéséből kiveszszük, hogy a mult
ülés határozatai végrehajtottak; a perselyek tartalmá-
nak bevezedése folyamathan van s hogy az 1888. évi
iktató 501. számmal záratott be, a mely ügydarabok
mind el vannak intézve.

Nagy István alapító levele volt az első érdemle-
ges tárgy. E szerint Nagy István idei névünnepe em-
lékére 1200 frtos alapítványt tesz az Emke brassói
óvóintézetei javára s p. olyképen, hogy a belvárosi
óvóintézet számára épített teremért neki járó 1200
frtot adományozza, a melyet az egyesület évi 100
frttal tartozik visszafizetni. Ez alap csak 12 év mulva
lesz teljes és kamatai attól kezdve lesznek az óvóin-
tézetek fenntartására fordíthatók. Az alap „Nagy Ist-
ván alap” nevet visel s mint ilyen megtámadhatatlan.

A válaszmány Nagy Istvánnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott nagylelkű adományáért. Az alapít

A moldva-klézsei csángó-magyar asszony mint életmentő,
1858. augusztus hó 19-én.

— Koós Ferencz felolvasása a brassói prot. nőegylet január 2-án tartott fillérestélyén. —

Epen 30 éve volt a mult 1888. év augusztus hó 5-én, hogy a bukaresti ref. papi laktól két bérkocsi indult el reggel hét órakor. Az egyikben én ültem vizsgázhatatlan ifju, még nem is egy éves nőmmel, a másodikban ma is élő apósom és anyósom. A bérkocsisok megkapván tőlem az utasítást, a Kalvin-utczán, Podu Mogosoen és a Kissele Chaussee-n végig nyargalva a Bányásza erdő mellett állottak meg, a hol már rám várakozott egy kétlovas ernyős székeley szekér, melyet az előtt való napon fogadtam fel oly czélból, hogy eegemet Moldovába Bákóba s onnan Jászvásáron — Jassi — át Galaczra vigyen.

Feladatom az volt, hogy a Duna-fejedelemségben szétszórva élő ref. magyarokat felkeressem s ez által a ref. missió útját minden irányban egyengessem. Az uti költséget Debreczenből néhai Révész Imre lelkészársam küldötte, összesen 37 aranyat kaptam. Szekeresemmel úgy alkudtam meg, hogy neki napjára egy aranyat fizetek. Ugy számítottam ki, hogy 14—16 nap alatt elérem Galaczoit s onnan a Dunán jövők fel Gyurgyevóra s innen megint bérkocsival Bukarestbe.

„Ember tervez, Isten végez”, mondja a példabeszéd, és ennek igazságát én is már 24 óra múlva tapasztaltam.

Kedveseimtől a Bányásza erdőnél elbucuszva, be-
 űltem a gyékény ernyő alá s megindultam Ploest felé,
 a hová az nap estére szerencsésen megérkeztem oly
 célból, hogy ott lakó hiveimnél egy napot fogok töl-
 teni s onnan Mizilen át Buzóba fogok éjszakára haj-
 folni . . .

Midőn Ploesten hiveimmal éppen az egyház jövője felől tanácskoztam, belépett Gartner osztrák sztaroszt, ma vicekonzulnak nevezik, és fekért, hogy menjek ki egy szóra az udvarra. Na, gondolám magamban, vége van moldvai utamnak, bizonyosan sürgőnyt kapott, hogy engemet az utazástól eltíltson. Az udvarra kiérve, a sztaroszt szólalt meg előbb, mondván: »Tekintetes uram, nagyon sajnálom, de tudtára kell adnom, hogy ezzel a szekeresrel nem utazhatik tovább. Az a szekér és két ló lopott portékák s a szekeres már be is zárattam és a lovakat lefoglaltam. Ha követelése van ezen emberen, kérem adja elő.«

Megörvendtem, hogy csak ez a baj s átadtam az első napra az egy arany szekérbért a sztarosztának, a ki megértvén utazásom célját, ő maga fogadott számomra Foksányig egy négylovas oláh birzsárt.

Az én fiatal széklei szekerem, a ki az intelligens osztályhoz tartozott, ott maradt Ploesten a dutyiban, én pedig más nap folytattam az utamat, melynek kényelmetlen részleteivel nem untatom a t. közönséget. Csak annyit említek meg, hogy a ki ezelőtt 30 évvel forró nyárban ilyen nagy utra szánta el ma-

gát Moldva-Olahorszáiban és véletlenül nem vitt magával »Insecten pulver«-t, az legokosabban tette, ha nem ment hálai a szobába, hanem kifelé az udvar közepére.

Rimnik Szerét közelében egy mezei kocsmában a következő tanulságos jelenetnek voltam tanúja egy szegény öreg oláh pap és birzárom között. A kocsmának egyetlen ronda szobájában költöttem el hazulról hozott, szalámiból álló ebédemet, melyből a birzsárt is megvendégeltem. — A mint ott eddegéltem, betoppant a szobába egy szegényes öltözetű, nagyon kimerültnek látszó oláh pap. Látszott, hogy meszsziről jött és nagyon szomjas, éhes volt. Illedelmesen köszöntött s tüstént leült a priescs szélére. A kocsmáros is látva, hogy új vendég érkezett, berukkolt a hátsó szobából s kérdé a paptól, hogy mit kíván — cse poftesci? — Az öreg pap egy portio czujkát s egy darab kényeret kért. Látszott rajta, hogy többre nem telt volna. A kocsmáros kisiefett, hogy teljesítse az öreg pap kívánságát.

Ekkor azonban az én birzsárom már jól lakván, kedve kerekedett ingerkednei az éhes, fáradt öreg pap-pal s így szólott hozzá gunyos hangon: „Szent atyám, hát a papok is megiszszák a pálinkát, hiszen ők szent emberek.“

(Folytatása következik.)

ványról az igazgató választmányának jelentést teendő, melyben felkérik az alapítvány elfogadására s maga részéről is mondjon köszönetet az alapítónak.

A m. á. v. brassói altiszti karának beadványa, a mely szerint a választmány engedélyét kéri arra nézve, hogy február 1-én az Emke javára táncestetélyt rendezhessen, a választmány készséggel adja beleegyezését, felhiva egyúttal a választmány tagjait az estély támogatására.

Az iparos-íjlah egylete folyamodványa, mely szerint az igazgató választmánytól 200 frt segély kieszekölését kéri, meleg ajánlattal terjesztetik be az igazgatóválasztmányhoz.

Az igazgatóválasztmány átirata a sorsjáték ügyében tudomásul vétetett, annak értelmében való eljárásra utasítván a titkár.

Hasonlóképen tudomásul vétetett az igazgatóválasztmány átirata, melylyel Phleps Ferencz, Bodó Sándor és Bessel Kálmán rendes tagsága a brassói választmányhoz tétett át.

Új tagokul jeientkeztek és felvétettek: Hankó Sándor Tatrangról 100 frttal alapítónak és Cicogna Ferencz vasuti raktárnok rendes tagnak.

Hétfalu társadalmi viszonyai.

Hétfalu, 1888. decz. 29.

I.

A nőkről — a férfiaknak,

A magyar társadalom csak úgy lehet erős, csak úgy mutathat fel szép eredményeket, ha egyes kisebb köreiből a barátság és szeretet láncszemei fűzik a családokat, különösen a művelt családokat, egy egészszé. Minden vidék egy láncszem, a melyeknek összessége adja hazánkat, de hazánk, e lánc csak úgy válik szilárdná, törhetetlenné, ha az egyes szemek, oly erősen vannak megalkotva, hogy egymásba kapcsolva képesek elviselni a ránehezülő terheket s rugalmasan lökik vissza az ellene irányzott támadásokat, csapásokat. E szilárd kapcsolat legnagyobb hatással a házra van, mert ha meglazulva a szemek széthullanak, az ezáltal ütött sebek a haza testén nehezen hegednek be, káros befolyást gyakorolnak a nemzet egyéni fejlődésére, míg szellemi előhaladásának ép a legnagyobb akadályai.

De hogy eredeti célomtól el ne térjek, ismertetem röviden Hétfalunak, mint egy ilyen láncszemnek, társadalmi viszonyait némileg összevetve a multtal.

Nem vagyok pessimista, sőt mindent a legjobb színben szeretek látni és feltüntetni, (de szívem elszorúl, ha olykor elgondolom, hogy milyen volt a mult évtizedben egész 1882-ig s milyen most e vidék intelligens családainak egymáshoz való viszonya! Sajnosan tapasztalom, hogy az egyes családok közt, most a felvilágosodottság korában bizonyos kasztrendszer fejlődik ki, a melyet maga a nemzet nagy fáradsággal, mint mérget kigyót rázott le saját testéről, mivel már már fojtogatni kezdte.

És egy ily intézmény kezd gyökeret verni Hétfalu intelligenciájában; tapasztalni lehet ezt nagyobb összejöveteleken: bálokban, koncerteken, névnapokon, a hol legnagyobb levertség, egyhangúság uralkodik, a társalgás a legnagyobb vontatottsággal folyik és míg a férfiak közt levő jókedv a békésebb viszony némi nyomát jelzi, a nők között nagyobbára nagymérvű elhidegülés és közöny uralkodik.

Hétfalu jóléte nagyrészt a nők kezében van. Hozzájuk van egy pár szavam.

A mult évtizedben Hétfaluban létezett a nőknek egy nagyobb körük, a melynek tagjai voltak többek közt: Molnár Viktorné lányaival, Bajkó Lajosné anyjával, Borsáné leányával, Binderné, Kanyóné, Török-né, Papp Györgyné stb. Minden héten összegyűltek sorban valamelyik családnál s szép czélt tűztek magok elé: egy felsőbb leányiskola felállítását. E czéljuk bár nem sikerült közbejött akadályok miatt, de annak elérhetése végett bálakat, koncerteket rendeztek s a még most is meglevő, Gödri János ügyvéd ur által kezelt pénz bizonyítja, hogy ebbeli fáradozásukat siker koronázta.

S a sikert minek köszönheték? Azon szeretetnek, a mely őket egybehozta, azon egyetértésnek, a mely köztünk uralkodott s azon jóbarátságnak, a mely velők a születést, a rang-külömbiséget elfeledteté.

Van-e most ilyen női összejövetel? Nincs. Megszűnt a kör, meg a régebbi műkedvelői társulat is, a melynek élén szintén nők állottak s a mely szintén motora volt a nők közti jó barátságnak, de megszűnt ezekkel együtt... a családok közti bizalmas viszony. Nem simitom a dolgot.

Pedig a nők a legfontosabb és legelső mozgatói mindenütt a társadalmi életnek, ők a férfiak által megpendített eszméknek diadalra juttatói s hogy ők itten nem élnek együtt jó barátságban, nem helyes!

Nem helyeslem azért, mert nem lehet Hétfalu

folytonos meghasonlás színhelye, mert így soha élvezetes mulatsággá egyes bálók, előadások nem lehetnek, nem helyes azért, mert az egymás iránti bizalmatlanság által gátot vetnek a férfiak nemes törekvéseinek, és együttes működésének is, a mire pedig égető szükség van, mert ők az örüllő, megvédői az itteni magyarságnak az idegen nemzetiségekkel szemben. Nem helyeslem azért, mert átszivárogozik a szellem a népbe, a mely az intelligenciát példaadó gyanánt tekint s ha egyszer köztük is elharapódzik, a különben is szegény és csekély számú magyarság menthetlenül veszve van; úgy nem lesz kéz, a mely az alámerülőt kimentse.

Azonban reményemet az új év kelti fel, hogy megvetve az eddigi sanyaru állapotokat, magok a nők belátják, hogy csakis a jó barátság, összetartás lehet eszköze békés és boldog társadalmi életnek.

Hétfalunak van intelligenciája szép számmal; legyenek a nők az uttörők és biztosítva lesz egy hosszú boldog kor, a melynek üdvös következményei hamar bekövetkeznek,

Ifj. Borscs Mihály

Irodalom.

„Biharmegyei képes nagy naptár 1889. évre.“ A címet viseli a tartalomdu, vaskos kötetet képező naptár, melyet Sipos Orbán, Biharmegyei fíradhatatlan tanfelügyelője, a „Biharmegyei népnevelési egyesület“ érdemdu alelnöke, egyesite megbízásából szerkesztett s kiadott. E naptár egyike az ország legjobb s legszebb naptárainak, melyben tartalom s kiállítás versenynek egymással s ára mindazonáltal csak 40 kr.

„Isten országa.“ Templomi és iskolai beszédek gyermekek és ifjak istenitizsletére és vallásanitására Molnár C. J. és Stanley Arthur művei után átdolgozta Benke István a sepsi-szentgyörgyi Mikó-kollégium tanára. I. és II. kötet. A két kötet ára 2 frt. 20 kr. — Benke István e beszédek kiadásával nagy szolgálatot tett a gyermekisteni tiszteletnek. Különös érdeme a két kötetnek a zamatos magyarság. A két kötetet egy harmadik is fogja követni nemsokára. A művet — mely kapható szerzőnél Sepszi-Szentgyörgyön — ajánljuk az érdeklődő közönség szíves figyelmébe.

„Kerékpár-Sport“ ezimen új folyóirat jelenik meg Budapesten kizárólag a kerékpár-sport szolgálatára. Szerkeszti és kiadja J. Kaszás István. Az első szám gazdag és változatos tartalommal jent meg.

A közönség köréből.*)

Nyilvános köszönet.

A közhalmi m. kir. állami népiskola tanítótestülete kedves kötelességének ismeri, mindazoknak, kik az 1888. évi október, november és deczember hónapokban rendezett jótékonyczelu fillérestélyek rendezésében a tanítótestületnek segélyére voltak, — továbbá azoknak, kik a fillérestélyeken közreműködtek, nevezetesen Szentpéteri Anna kisasszonynak, Végh Ferencz, Babos József, Szántner József, Lukavszky József, Tittel Antal és Szabó Ákos uraknak itt a nyilvánosság előtt is hálás köszönetet nyilvánítani.

Ugyszintén Láng Mihály ur, ki a szegény növények részére 12 nadrágot ingyen szabott ki, Florian Geróné urasszony, ki a szegények részére zsebkendőket ajándékozott, Végh Ferencz ur, ki a meghívókat készítette, Babos József ur, ki a fillérestélyekhez több kilogramm stearint adományozott, fogadja szívessegeért tanító testületünk elismerését és hálás köszönetét.

Kelt a közhalmi m. kir. állami népiskola tanítótestületének 1888. évi decz. hó 20-án tartott üléséből.

Téglás István,
isk. igazgató.

Rács Sándor,
t. testületi jegyző.

Helyi és vidéki hírek.

Időjárás. Az a szép tavaszias időjárás, mely Karácsonytól új év napjáig tartott, hirtelen megváltozott. Ismét zord téli idő van, folytonos havazással. Ehhez járul a Nemere is, mely most tartja bevonulását Brassóba, mint a tél elmaradhatatlan vendége. A hőmérő ismét tetemesen alászállott s reggelenként 12—14 fok R. között váltakozik.

Emke perselyek. Ujabbán következő urnők küldték be perselyeik tartalmát: Nagy Istvánné 3 frt 66 kr, dr. Vajna Gáborné 3 frt 66 kr.

Üdvözlét. A „Brassói kereskedelmi és iparegyesület“ választmánya feliratilag üdvözölte Baross Gábor közmunka- s közlekedési minisztert a vasuti személyportó eszméjének felvetése alkalmából.

Kereskedő ifjak táncvígalmá. A „Brassói kereskedő ifjak köre“ f. hó 19-én igen szépnek ígérkező zártkörű táncvígalmat rendez betegsegélyzési alapja

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

javára az „Europa“ ujon épült nagy termében. A táncvígalmom, mint értesülünk, házas jellegű lesz.

Eljegyzés József főherczeg családjában. József főherczeg leányát, Margit főherczegnőt, eljegyezte Thurn-Taxis Albert herczeg, a királyasszony unokaöcsese.

Jurista-bál. A brassói végzett jogász-fiatalság február 1-én tervezett bálja iránt nagy érdeklődés nyilvánul mindenütt. E bál rendezőségére vonatkozólag közölt multkori hírnök annyiban téves volt, hogy nem dr. Deák Albert az egyik elnök, hanem dr. Papp Árpád, mit ezennel helyreigazítunk. A rendezőség tagjai között van a kir. törvényszék, járásbíróság s közigazgatási hatóságok jogvégzett fiatalisága is.

Nemzetiség a táncban. A szász deákság mai estélyéből kitiltott minden idegen tánczot. Sem francia-négyes, sem polka-mazur, sem más, idegen táncz nincs a tánczrendben, kizárólag német tánczokból áll a tánczrend.

Halálozás. Ludwik József, cs. kir. nyugalmazott őrmester, az ezüst érdemkereszt tulajdonosa, folyó hó 3-án éjjel fél 12 órakor hosszas szenvedés után 76 éves korában végezte be földi pályáját. Temetése január hó 5-én délután 3 órakor a bolonyai római katolikus sírkert halottas házából történik.

Farsang. Holnap kezdődik a farsang s tart márczius 5-ig, tehát 9 héti. Mulatságban nem lesz hiány. Megkezdte a mulatságok sorát a polgári kör bálja január 12-én; utána jö a prot. nőegylet fillérestélye jan. 16-án; azután 19-én a kereskedő ifjak estélye; febr. 1-én a vasuti bál; közben a róm. kath. jótékony. egyesület bálja; febr. közepén a jurista bál. — A többi még ismeretlen, pedig lesz több is.

Rendőri hírek. (Lopás.) Tegnapelőtt d. e. zágoni Deák Mária és Albu Andrásné álkules segélyével behatoltak a „Korona“ 5. sz. szobájába, a honnan a szobaleány nagyobb értékű ruháit s ékszereit ellopták. A tetteseket sikerült idejében kinyomozni, úgy hogy az ellopott tárgyak nagyobb része még náluk volt. — (Vigyázatlanságból halál.) Geltsch György s neje körispataki napszamosok átköltözködvén Brassóba, utközben 3 éves gyermekök megfuladt. Gyanyu van arra nevezve, hogy a gyermek halálát a szülők gondatlansága okozta. — (Verekezés.) Szabó György napszamos czi-vakodásba került a vele egy udvaron lakó nőekkel, a kik azután úgy elverték, hogy nagyon séült állapotban hozták a rendőrségre, hol be kellett kötözni sebeit.

Hetivásár. A tegnapi hetivásár ismét igen élénk volt; különösen nagy számú vidéki oláh közönség volt a piacon, beszerzendő szükségleteit az ünnepekre.

Legnagyobb volt a baromfi vásár, úgy, hogy a nagy hozatalból alig maradt néhány pár. Hasonlóképen nagy számban vétettek kis malaczkok is.

Az iparcikkekre nézve korántsem mondható a hetivásár valami jónak. Ellenben kitűnő üzletük volt a divatár- s fűszerkereskedőknek.

A buzapiacz is nagy volt.

T á v i r a t o k.

Belgrád, jan. 4. (A „Brassó“ eredeti távirata.) A skupstina zsufolásig megtelt. Az elnök általános feszültség körött olvasta fel a királyi ukázt, melylyel a politikai bűnösöknek megkegyelmez. D. e. 11 órakor fényes kísérettel megient a skupstinában Milán király, tüntető lelkesedéssel fogadtatva. Mielőtt leült volna trónjára, felkiáltott: „Isten oltalmazzon titeket, testvérek és képviselők!“ mire háromszoros zsvio hangzott fel. Azután felolvasta, nagy hatást keltett trónbeszédét és aláírta az alkotmánytörvényt. Este fényes kivilágítás volt.

Fiume, jan. 5. (A „Brassó“ eredeti távirata.) A képviselő-testület Baross, Csernátont diszpolgáraivá választotta.

Abrudbánya, jan. 5. (A „Brassó“ ered. távirata.) Katonai laktanya építése elhatározott; költségei 201.000 forint; árlejtés febr. 18-án az alispánnál.

Belgrád, jan. 5. (A „Brassó“ ered. távirata.) A király a trónbeszédében kijelenti, hogy az új alkotmány létesítésével czélja az volt: Szerbia állami létét megrendíthetetlen alapra fektetni, e szent kötelesség teljesítésével a szerb nép igazolja rokonszenvét, melylyel a szabad művelt nemzetek uralkodói iránta viseltetnek. Ezzel Szerbia függetlenségének műve betetőzve van. Az alkotmány aláírása után a király kijelentette, hogy főczélja, Szerbiát ujkori műveltség fokára emelni; kormányzata két időszakra oszlik; első évtized Szerbia függetlenségének volt szentelve, mely nemzetközi szerződés után is elismertetett. Szerbia mindig leglelkülmere-tesebben teljesítette a berlini szerződést. Második évtized ama munkának volt szentelve, hogy Szerbia modern jogállammá fejlesztesse. Törekvéseik eredményeinek egyike az új alkotmány. A király ezután kiemelte az új alkotmány előnyeit s beszédét a szabad alkotmányos Szerbia, szerb nemzet éltetésével végezte. (Lelkesült éljenzés.)

Tek. szerkesztő ur!

A »Kronstädter Zeitung« szerkesztősége megtagadván e sorok felvételét, kérem azokat német szövegében b. lapjában közölni:

Herrn Stefan von Remenyik,

Direktor der Pensions-Anstalt!

Sie sagen: Süß ist die Rache! und handeln auch darnach. Ich aber sage Ihnen: sie hat mitunter einen bitteren Nachgeschmack, den selbst Carlsbad nicht zu beheben vermag.

Nur bis 5. Januar Nachmittags 3 Uhr bleiben die gepfändeten Sachen — zu Ihrer Befriedigung — bestens aufbewahrt.

Martin Jacobi.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleménynek sem tartalma sem alakjáért nem vállal felelősséget a szerk.

Adler L. Jakab

és

Steinhart Adél

ajánlják magokat mint

jegyesek.

Brassói vasutforgalom.

I. Érkezés Brassóba.

1) Budapest felől.

Személyvonat délelőtt 9 óra 46 perczkor.

Vegyesvonat este 9 óra 52 perczkor.

2) Bukarest felől.

Vegyesvonat délután 2 óra 32 perczkor.

Gyorsvonat este 10 óra 12 perczkor.

II. Indulás Brassóból.

1) Budapest felé.

Személyvonat este 7 óra 10 perczkor.

Vegyesvonat reggel 4 óra 10 perczkor.

2) Bukarest felé.

Vegyesvonat délután 1 óra 55 perczkor.

Gyorsvonat reggel 5 óra 37 perczkor.

Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1889. január hó 5-én.

Román papírpénz à 20 frankos	9.12 vétel 9.14 eladás
ezüstpénz à 20	9.06 9.10
Napoleon d'or (aranypénz)	9.50 9.55
Török lira	10.82 10.84
Arany	5.70 5.72
Orosz papírrubél	123.— 124.—

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllő megye részéről Horváth László (Segesvár.)

Kis-Küküllő megye részéről Gyöngyösi István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

Szerényi József.

HIRDETMEÉNYEK.

Brassói magyar polgári kör.
Meghívó.

Van szerencsém ezennel a „Brassói magyar polgári kör“ tisztelt tagjait tisztelettel meghívni az
1889. január 6. vasárnap
délután 3 órakor tartandó

tisztújító közgyűlésre

és kérni nagyszámu megjelenésüket.

Brassó, 1888. decz. 31-én.

A választmány nevében:

Papp Ferencz,
elnök.

(16) 2-2.

Szám 10,296/1888. telekkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bartha Zsigmond végrehajthatónak, Tomosiu Juon végrehajthatást szenvedő elleni 925 frank tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő Csernátfa község határában fekvő, a csernátfalusi A + 481. hr. számú fekvőre az árverést 400 forintban ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte és hogy a fenti ingatlan az 1889. évi február hó 12-ik napján délelőtti 9 órakor Csernátfa község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1888. december hó 1.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatóság.
Önacin,
egyes bíró.

(19) 1-1

Szám 6431. 1888.

Hirdetmény.

A megürült nagy-sinki körorvosi állásra, melyhez Nagy-Sink mezővároson kívül még 12 község tartozik, ezennel pályázat hirdetik, és felhivnak a pályázni kívánók, az 1886. évi XXII. törv.-czikk 74. §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket jövő 1889. évi január hó 31-éig alólírt főszolgabírónál benyújtani.

Ezen állással 500 forint évi fizetés — a rendes látogatási díjakon kívül — van összekötve.
Szent-Ágotha, 1888. decz. 30.

(25) 1-2

A járási főszolgabíró.

Egy jó könyv.

..... A küldött könyv útmutatásai ugyan rövid és világosak, de mintha csak a gyakorlati használatra termettek volna; nekem és családomnak a legkülönbözőbb betegségek esetében igen kiváló szolgálatokat tettek. Így és hasonlóképen hangznak a köszönőiratok, melyeket Richter kiadó-intézete „A Betegbarát“ című, rajzokkal ellátott könyv elküldéséért majdnem naponta kap. Mint az ahhoz nyomtatott s a szerencsésen meggyógyítottaktól származó értesítések tanúsítják, az abban foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, akik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben hosszú évek tapasztalatainak eredményei vannak letelve, megérdemli a legkomolyabb figyelembevételt minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Kie becses könyvet megszerezni óhajtja, az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot“ és pontos címét s címezzze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

IDEBETEGEKNEK.

ajánlatik, ismerkedjenek meg új, hét év óta használt, tanárok, gyakorló orvosok s a közönség által mind szélesebb körökben elterjedt gyógymóddal, mely csak külső mosakodásokból állva, ártalmatlan, olcsó és meglepő eredménnyel bír.

Megvizsgálta és ajánlotta

Dr. med. Gollmann — Bécsbe.

Kir. egész. tanácsos
Dr. Kohn, — Stettinben.
Titkos tanácsos
Dr. Schmerling, Bad-Ems.
Nagyfejed. kerületi orvos
Dr. H. Grossmann, Jöhlingen.
Titkos tanácsos
Rittner, — Frankfurt a/M.
Dr. Regen L., — Berlin.
Dr. V. R. Schiesl,
m. k. honvédfőorvos, Eszék.

Művem:
„Idegbajokról és
szélhűdésről“
16. kiadás
díjtalanul kapható
OBERTH G.
gyógytárban
Brassó-Bolonya.

Cs. kir. tanár
Overschelde, — Kremsben.
Cs. k. kerületi orvos
Dr. Busbach, Zirknitz (Austr.)
A berlini poliklinika főorvosa
Dr. Hoesch.
Cs. k. I. oszt. főfőorvos
Dr. Fechl, — Bécs.
Dr. Markusy, Hirschberg.
Dr. Karst, — Barnovitz.

Személyeknek, kik beteges idegbántalmakba szenvednek s így főfájásban, migrainben, álmatlanság- s izgatottságban, továbbá olyanoknak kik szélhűdtek (merevülések, nehéz beszédeselek, gyenge emlékezetük) s betegek, kik szélhűdéstől félnek, féltelmes érzéstől, szélhűdással párosult főfájástól, szemképzéstől, stb., mindezen személyeknek, kik ilyen mű bántalmakat idejekorán akar-
nak megelőzni, sürgősen ajánlom a fenn jelzett mű megszerzését.

Weissmann Román,

volt honvéd-csapatőr, az olasz fehérke-
rest egészségügyi rend tiszt. tagja.

(9) 4-5.

Dr. C. M. FABER

néhai I. Miksa császár személyes fogorvosa, a becsületrend lovagja, Bécsben
os. kir. szabadalmazott

hygienikus kivonatai a száj s fogak ápolására.

Különleges szájszappan „Puritas“

a legrégibb s egyetlen, már az 1862. évi londoni kiállításon kitüntetett, kitűnő, legjobb s leghathatósabb száj- s fogkonzerváló szer. Egy boboz 1 frt.

Eucalyptus-száj-essencia.

(Kitüntetve Párisban 1878-ban.)

A legrationálisabb, legártalomdúsabb (78% hatásos alkatrészt) személyes fertőztelenítésre különösen alkalmas, teljesen ártalmatlan, pusztán növényi részekből álló kivonat; hygienikus védőszer

kellemetlen szájbűz

ellen, valamint a fogak konzerválására, — kipróbált s hasznosnak bizonyult

torokkatarrhus

és egyáltalában a légzőszerveknek miasmatikus fertőzése ellen.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Az orosz császári kormány által 1881. jan. 28-áról 681. med. depart. sz. min. leirat alapján a kórházakba s gyógyintézetekbe bevezetett.

Kitűnő Puritas-fogkefék, préselt box- s vegyileg zsirtalanított sörtéből. Egy darab ára 50 kr.

Raktárak: Brassóban Jekelius F., Kugler E. Schuster K. L., Köhalomban Wolff E. gyógyszer, valamint Erdély minden gyógy- és illatszerészenél.

Szállítási raktár: BÉCS, I., Bauernmarkt 3. (4) 1-18

Brassó, ALEXI könyvnyomdája.